

JAKO NA POČÁTKU

Oheň praskal v nepravidelném rytmu a ozařoval tváře postav sedících kolem něj. Den se zvolna rozpouštěl v nastávající noci. Obloha nad západním horizontem byla zatím o poznání světlejší a vytvářela nachové pozadí, na kterém se rýsovaly siluety mohutných stromů kdesi na vzdáleném obzoru. Večer vlepoval jednotlivé stíny do herbáře tmy.

Okolo ohně seděli nehybně jako menhiry stařec, žena a muž středního věku, malá holčička a pes. Všichni mlčky zírali do plamenů. Muž hodil do ohně velké poleno a gejzír jisker zrušil hypnotický trans pětice párů nemrkajících, od kouře usazených očí. Pes se ohlédl k temné kulise křoví a tiše zavrčel. První promluvil stařec. „Bylo to dávno, ještě před osvobozením... Právě jsem se oženil a vzápětí narukoval... Na horách byl tenkrát sníh a lidi se jezdili přes pól světa koupat do moří.“ Mluvil přerývaně, jako by ho některá slova bolela. „Koupat do moří,“ vydechla holčička s tenkýma rukama, tlustým copem a očima zvětšenýma ohněm a úžasem.

„Ano, v mořích se koupalo,“ řekl muž středního věku zasněženě a zavrтал v ohni klackem. „A taky se tam lovi-

ly ryby," dodal a podíval se na ženu se zjevnou touhou po obdivu.

„Co ty o tom můžeš vědět," řekla ona s mdlým pohrdáním, které vzbuzovalo dojem, že by mohli být partneři. „Náhodou..." pokusil se on zaprotestovat, ale starý muž s očima pohlcenýma plameny jako by ho neslyšel a pokračoval. „A jedlo se třikrát denně – tři večere..." Oči holčičky už zabíraly větší část jejího obličej. „A v domech byly místnosti, kde se donekonečna křtili vodou věřící i bezvěrci..." Stařec hleděl do ohně, jako by to vyprávěl jemu. „Křtili se každý den proudy vody s hlavou vztyčenou vzhůru, bez pokory..." Odmlčel se a zíral do plamenů. „Někteří z nich dokonce teplou vodou," řekl po chvíli významně a poprvé se rozhlédl kolem, aby uviděl úžas ve tvářích té nesourodé společnosti. Nastalo dlouhé ticho, vyplněné jen praskáním dříví, stravovaného ohněm. Žena si odkašlala a obdařila starce nepravdělně ozubeným úsměvem. „Potkala jsem jako malá holka jednu slepou v lesích a ta říkala, že když ještě viděla, tak že viděla..." Nervózně si odkašlala – nebyla zvyklá mluvit k lidem, kteří jí naslouchají. „Že viděla kříž ze železa, ne rezavého, ale blyštivého, jak se vznášel na nebi." Pes otočil mohutnou hlavu ke křoví, sklopil uši a krátce zakňučel. Obloha na západě modře potemněla a nad hlavami sedících se rozsvěcely první němé hvězdy. Muž středních let přikývl snaživě hlavou, ale nevěděl, co říct. Alespoň tedy klackem zašťoural v ohništi a rozvířil hejno jisker, které se vznesly, aby se na chvíli smísily s hvězdami. Blikající žluté světlušky rychle pohasly, zatímco jejich chladné sestry se zjevovaly neslyšně a nehybně, jedna za druhou, jako zapomenuté vzpomínky.

„Letadlo,“ řekl stařec. Dívka s copem na něj tázavě pohlédla, ostatní vážně přitakali, aniž tušili, co říká – zda reaguje na slova ženy, nebo jestli ho oheň nezavedl do jiného příběhu. Pes se prudce otočil a se štěkotem vyrazil do černého křoví. Muž středního věku stiskl klacek v dlani docela jinak a všichni, kromě starce, bázně upřeli zrak tím směrem.

„Nebo helikoptéra,“ řekl starý, aniž je vnímal. Holčička si přestala všimnout psa i křoví a znovu zavěsila obrovské oči na vráskami přeškrtanou čáru starcových úst. (Vrásoky jako jizvy a ústa jako jizva a jizvy jako vrásky...)

„He-li-kop-té-ra,“ zašeptala dívka neobratně s povzrušenou hrůzou. Představila si obrovské zvíře se špičatou broučí hlavou, kterému se nedá utéct, které ji najde i ve skalních jeskyních, v bunkru nebo v dutině stromu. Pes se vrátil k ohni, oklepal se a lehl si s povzdechem na své místo. Žena a muž se zas dívali do ohně. Žena myslela na požár a muž na jeho hašení. „Měli bysme ho uhasit – je nás vidět zdaleka,“ řekl on a tázavě na ni pohlédl. Ona, aniž dokázala od plamenů odtrhnout lesknoucí se oči, řekla: „Kdo by nás asi tak uviděl?“ Zavál pomalý, ale ne slabý poryv chladného nočního vzduchu. Dívka si tenkými prsty zakryla hubená ramena a rozechvěla se stejně jako neklidné větve stromů a keřů kolem.

„Bože, já už nevím, jak se jmenovala...“ řekl stařec nečekaně ohni. Pes si položil hlavu na vyzáblé tlapy, zavřel oči, ale hned je zas otevřel a sledoval muže, který z hromady dříví vytáhl mohutnou větev, hodil ji do ohně a pokradmu pohlédl na ženu. Ta souhlasně přikývla.

„Ochladilo se,“ řekl on a spokojeně usedl, tentokrát o kousek blíž k ní. Plameny ovinuly dřevo v klamně

laskavém objetí a oheň vzápětí zaplál v až rozmařilé extázi. Dívka s copem se přestala třást, svinula se do klubíčka a v okamžiku usnula. Žena vstala a přehodila přes její drobné křehké tělo děravou deku. Pak se přivinula k muži, který byl pro tu chvíli tak šťastný... Oba brzy usnuli. Pes se zvednutýma ušima ještě chvíli obezřetně bděl, ale pak se i jemu zavřely oči a on se tiše složil do neduživé trávy, plné popela. Stařec dál zíral do ohně a hledal v jeho žáru nedávno ztracené jméno dávno ztracené ženy. Když po dlouhé době konečně odtrhnul pohled od řeřavých uhlíků, které svítily do noci jako oči neochočených zvířat, zvedl nekonečnými desetiletími ztěžklou hlavu k nebi. Vzápětí se jeho ústa, podobná nezhojitelné jizvě, roztáhla do úsměvu a jeho oči se zvolna zalily vlažnými slzami. „Berenika,“ zašeptal s nesmírnou úlevou.

O něco později kolem vyhaslého ohniště, jako planety s nejasnou trajektorií kolem vyhaslého slunce, pluli ve spánku stařec, žena a muž středního věku, malá holčička a pes – každý z nich ponořen do hlubokého snu, každý z nich do jiného, každý z nich do svého. Nastalo naprosté a neprodyšné ticho. Obloha byla posetá hvězdami, jako na počátku.